

Aktami prawnymi regulującymi realizację przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie są:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 395 ze zm.);

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639 ze zm.).

Najważniejsze warunki realizacji wychowania do życia w rodzinie:

- w każdej klasie (od czwartej klasy szkoły podstawowej) przeznaczają się po 14 godzin (w tym po 5 godzin z podziałem na grupy dziewcząt i chłopców).

- realizacja zajęć stanowi spójną całość z zadaniami wychowawczo-profilaktycznymi szkoły, a w szczególności: 1) wspiera wychowawczą rolę rodziny, 2) promuje integralne ujęcie ludzkiej seksualności, 3) kształtuje postawy prorodzinne, prozdrowotne i prospołeczne.

Specyfika przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie polega również na tym, że zajęcia nie podlegają ocenie i nie mają wpływu na promocję ucznia do klasy programowo wyższej, ani też na ukończenie szkoły. Brak tradycyjnych metod kontroli na tych lekcjach umożliwia uczniom większą swobodę wypowiedzi i odwagę w zadawaniu pytań, zapewniając im „bezpieczną przestrzeń” w komunikacji z rówieśnikami i z osobą prowadzącą.

- Udział w zajęciach odnotowuje się na świadectwie wpisem „uczestniczyła”/„uczestniczył”.

Program nauczania wychowania do życia w rodzinie „Wędrując ku dorosłości” opracowany został przez Teresę Król.

Podstawa programowa przedmiotu

Wychowanie do życia w rodzinie

Cele kształcenia:

1. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka. Wnoszenie pozytywnego wkładu w życie swojej rodziny.
2. Okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie.
3. Pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania.
4. Pokonywanie trudności okresu dorastania.
5. Kształcenie umiejętności przyjęcia integralnej wizji osoby. Wybór i urzeczywistnianie wartości służących osobowemu rozwojowi. Kierowanie własnym rozwojem, podejmowanie wysiłku samowychowawczego zgodnie z uznawanymi normami i wartościami. Poznawanie, analizowanie i wyrażanie uczuć. Rozwiązywanie problemów.

6. Pozyskanie wiedzy na temat organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym oraz akceptacja własnej płciowości. Przyjęcie integralnej wizji ludzkiej seksualności. Umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunek dla ciała innej osoby.
7. Uświadomienie i uzasadnienie potrzeby przygotowania do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Zorientowanie w zakresie i komponentach składowych postawy odpowiedzialnego rodzicielstwa.
8. Korzystanie ze środków przekazu, w tym z Internetu, w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem

Tematyka zajęć w klasie czwartej:

1. Wspólnota domu, serca i myśli – funkcje rodziny.
2. Witaj w domu – funkcja prokreacyjna i opiekuńcza.
3. Zasady i normy – funkcja wychowawcza i socjalizacyjna.
4. Miłość, która scala, czyli funkcja psychiczno - uczuciowa i kontrolna.
5. Jesteśmy razem – funkcja rekreacyjno - towarzyska, kulturowa i ekonomiczna.
6. Koleżeństwo.
7. Dobre wychowanie.
8. Internet – świat prawdziwy czy nieprawdziwy?
9. Człowiek istota płciowa.
10. Przekazywanie życia (dla grupy dziewcząt /chłopców).
11. U progu dojrzewania (dla grupy dziewcząt /chłopców).
12. Rodzi się dziecko (dla grupy dziewcząt /chłopców).
13. Intymność (dla grupy dziewcząt /chłopców).
14. Obrona własnej intymności (dla grupy dziewcząt / chłopców).

Tematyka zajęć w klasie piątej:

1. Gdzie dom, tam serce twoje.
2. Rodzina – moje okno na świat.
3. Emocje i uczucia.
4. Porozmawiajmy.
5. Święta coraz bliżej.
6. Zaplanuj odpoczynek.
7. Mądry wybór w świecie gier.
8. Uprzejmość i uczynność.
9. Poszukiwany: przyjaciel.
10. Moje ciało (dla grupy dziewcząt /chłopców).
11. Dojrzewam (dla grupy dziewcząt /chłopców).
12. Dbam o higienę (dla grupy dziewcząt /chłopców).
13. Zdrowy styl życia (dla grupy dziewcząt /chłopców).
14. Zrozumieć siebie i innych (dla grupy dziewcząt/chłopców).

Tematyka zajęć w klasie szóstej:

1. Z rodziny się nie wyrasta.
2. Rodzinne wychowanie.
3. Rozwój ku dojrzałości i odpowiedzialności.
4. Sztuka rozmowy.
5. Gdy trudno się porozumieć.
6. presji rówieśniczej.
7. Media – wybieram świadomie, korzystam bezpiecznie.
8. Jak mogę ci pomóc?
9. Czasami pod górkę. Trudności w okresie dojrzewania.
10. Zarządzanie sobą (dla grupy dziewcząt /chłopców)
11. Mój styl to zdrowie (dla grupy dziewcząt /chłopców).
12. Dojrzewam do kobiecości. Dojrzewam do męskości (dla grupy dziewcząt /chłopców)
13. Mam swoją godność (dla grupy dziewcząt /chłopców).
14. Stalking, hejting, cyberprzemoc (dla grupy dziewcząt /chłopców).

Tematyka zajęć w klasie siódmej:

1. Rozwój człowieka.
2. Dojrzałość, to znaczy...
3. Pierwsze uczucia.
4. Komunikacja w rodzinie.
5. Savoir vivre, czyli zasady dobrego wychowania.
6. Utrata wolności. Zagrożenia. Uzależnienia chemiczne.
7. Uzależnienia behawioralne.
8. Ludzie drogowskazy.
9. Dojrzewanie – rozwój fizyczny (dla grupy dziewcząt /chłopców).
10. Zmiany psychiczne w okresie dojrzewania (dla grupy dziewcząt /chłopców).
11. Przekazywanie życia (dla grupy dziewcząt /chłopców).
12. Mężczyzna i kobieta. Układ rozrodczy (dla grupy dziewcząt /chłopców).
13. Czas oczekiwania.
14. Pierwsze kroki w szczęśliwe dzieciństwo (dla grupy dziewcząt /chłopców).

Tematyka zajęć w klasie ósmej:

1. Budowanie relacji międzyosobowych.
2. Na początek: zakochanie.
3. O etapach i rodzajach miłości.
4. Rozwój psychoseksualny człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt /chłopców).
5. Seksualność człowieka (lekcja dla grupy dziewcząt /chłopców).
6. Przedwczesna inicjacja seksualna (lekcja dla grupy dziewcząt /chłopców).
7. Choroby przenoszone drogą płciową.
8. AIDS.
9. Metody rozpoznawania płodności (lekcja dla grupy dziewcząt /chłopców).
10. Antykoncepcja i środki wczesnoporonne (lekcja dla grupy dziewcząt /chłopców).
11. Niepłodność i wielkie pragnienie dziecka.
12. Inicjacja seksualna. Czy warto czekać?
13. Dojrzałość do małżeństwa.
14. Wobec choroby, cierpienia i śmierci.